DZIENNIK URZĘDOWY

ces. i król. Komendy obwodowej w Kielcach.

Część XIII. — Wydana i rozesłana dnia 15. września 1916.

263.

Akcya zapomogowa.

Komenda obwodowa rozdzieliła w czasie od 15. sierpnia do 15. września 1916 3675 koron.

Z tej sumy otrzymali:

Rada szkolna miejscowa na wpisy dla ubogich uczniów . . . 1000 K.

Ochronka przy ulicy Seminaryjskiej jako czynsz za czas od 1. sierpnia do 31. października . . . . 125 K.

Różni biedni z szczególnem uwzględnieniem osób z zubożałej inteligencyi . 2100 K.
Różni biedni z powiatu kieleckiego . 450 K.

264.

Wartość pieniędzy, będących w obiegu.

Do Rozkazu Glówn. Dow. Ar. Op. 113098.

Na mocy rozkazu Wojsk. Jen. Gub. J. № 18023 zostaje z dniem 1. września 1916 ustanowiona wartość pieniędzy będących w obiegu w sposób następujący:

1 Rubel w srebrze, niklu, miedzi lub papierach = 2 Kor. 75 h.

1 Rubel w srebrze, niklu, miedzi lub papierach = 1 M. 90 f.

265.

Rozporządzenie c. i k. Jenerał-Gubernatora wojskowego z dnia 7-go sierpnia 1916 r.

Utworzenie Rady Szkolnej Gubernialnej.

Na podstawie zezwolenia Naczelnej Komendy armii zarządza się co następuje:

§ 1.

Celem udzielania dorady Jeneralnemu Gubernatorstwu wojskowemu w zakresie szkolnictwa, wychowania i nadzoru szkolnego ustanawia się „Radę Szkolną Gubernialną“.

§ 2.

Rada Szkolna Gubernialna będzie rozpatrywać wszystkie sprawy, dotyczące szkolnictwa, wychowania albo nadzoru szkolnego w całem Jeneralnem Gubernatorstwie wojskowem, tudzież, te które Jenerał-Gubernator wojskowy w poszczególnych wypadkach Radzie do rozpatrzenia przeznaczy.

Wobec tego należy ze spraw, dotyczących szkolnictwa, wychowania i nadzoru szkolnego, do zakresu działania Rady Szkolnej Gubernialnej w szczególności wydawanie opinii co do:

a) rozporządzeń i okólników, które ma wydać Jeneralne Gubernatorstwo wojskowe;

b) rocznych preliminarzy;

c) planów normalnych, książek szkolnych, środków i pomocy naukowych;

d) zakładania, dalszego prowadzenia, rozszerzania i zamykania szkół i zakładów wychowawczych;

e) subwencyonowania prywatnych zakładów naukowych i wychowawczych.

Rada Szkolna Gubernialna może także z własnej inicyatywy przedkładać wnioski i opinie Jeneralnemu Gubernatorstwu wojskowemu;

§ 3.

Przewodniczącym Rady Szkolnej Gubernialnej jest szef Cywilnego Komisaryatu krajowego

Członkami Rady Szkolnej Gubernialnej są:

a) trzej zastępcy Kościoła katolickiego, po jednym zastępcy protestanckiego i izraelickiego Stowarzyszenia religijnego;

b) czterej znawcy szkolnictwa;

c) po jednym zastępcy miast, Kielc, Lublina, Piotrkowa i Radomia;

d) sześciu zastępców Centralnego Komitetu ratunkowego;

e) jeden zastępca Towarzystwa „Polska Macierz Szkolna“.

Naczelnik oddziału szkolnego Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego, organy nadzoru szkolnego przy Jeneralnem Gubernatorstwie wojskowem, tudzież zastępcy władzy wyznaczeni w poszczególnych wypadkach mają brać udział w obradach i uzasadniać projekty Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego, będące przedmiotem obrad. Naczelnik oddziału szkolnego Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego jest zastępcą Przewodniczącego i wykonywa tegoż prawa w razie jego nieobecności.

§ 4.

Zastępców wymienionych w § 3 lit. *a)* mianuje Jenerał-Gubernator wojskowy a mianowicie: zastępców Kościoła katolickiego po porozumieniu się z biskupami w Kielcach, Sandomierzu i Lublinie, zastępcę protestanckiego Stowarzyszenia religijnego po porozumieniu się z ewangelicko-augsburskim superintendentem w Lublinie, zastępcę

izraelickiego Stowarzyszenia religijnego po porozumieniu się z izraelickiemi gminami wyznaniowemi w Kielcach, Lublinie, Piotrkowie i Radomiu.

Znawców zawodowych wymienionych w § 3. lit. *b)* mianuje Jenerał-Gubernator wojskowy na podstawie wniosków Centralnego Komitetu ratunkowego w Lublinie. Wnioski mają być Jeneralnemu Gubernatorstwu wojskowemu przedłożone w ten sposób, że dla każdego z czterech znawców należy we wniosku przedstawić trzy osoby.

Z zastępców wymienionych w § 3. lit. *c)* ma delegować reprezentacya gminy miasta a wrazie jej braku Miejski Komitet ratunkowy.

Zastępców wymienionych w § 3. lit. *d)* deleguje Centralny Komitet ratunkowy z pomiędzy swych członków, albo też z grona stojących poza nim rzeczoznawców.

Zastępcę wymienionego w § 3. lit. *e)* deleguje centralne biuro Towarzystwa „Polska Macierz Szkolna“ w Lublinie.

Delegowanie zastępców wymienionych w § 3. lit. *c), d), e),* musi uzyskać zatwierdzenie Jenerał-Gubernatora wojskowego.

Gdyby w przeciągu czterech tygodni po odnośnem wezwaniu ze strony Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego nie wpłynęło oświadczenie biskupa, superintendenta, gmin wyznaniowych albo Centralnego Komitetu ratunkowego, względnie nie zostały przedstawione osoby przez przedstawicielstwo gmin miejskich, Miejskich Komitetów ratunkowych, Centralnego Komitetu ratunkowego albo centralnego biura Towarzystwa „Polska Macierz Szkolna“, wtedy Jenerał-Gubernator wojskowy mianuje odpowiednią ilość członków, którzy w takim razie mają być zastępcami tychsamych lub zbliżonych kół społecznych.

§ 5.

Rada Szkolna Gubernialna zbiera się na zaproszenie Przewodniczącego. Opinie zapadają na podstawie absolutnej większości głosów obecnych członków (§ 3. lit. *a—e*). Przewodniczący nie głosuje, może atoli rozstrzygać w razie równości głosów.

Protokolanta wyznacza Jenerał - Gubernator wojskowy.

§ 6.

Za zgodą Jenerał-Gubernatora wojskowego może Rada Szkolna Gubernialna powierzyć opracowywanie opinii i przedkładanie sprawozdań także osobom, które do Rady Szkolnej nie należą.

§ 7.

Zarządzenia i rozstrzygnięcia Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego w sprawach, należących do zakresu działania Rady Szkolnej Gubernialnej, które z powodu nagłości załatwiono bez wysłuchania opinii Rady, mają być podane do wiadomości Radzie Szkolnej Gubernialnej na najbliższem posiedzeniu.

§ 8.

Członkom Rady Szkolnej Gubernialnej, mieszkającym poza siedzibą Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego, należy się za jazdę na posiedzenia i z powrotem zwrot wydatków poniesionych na podwody i na jazdę koleją (II. klasa) oraz dzienne dyety w wysokości dwudziestu koron za każdy dzień posiedzeń, oraz za każdy pełny dzień podróży.

§ 9.

Członkowie Rady Szkolnej Gubernialnej mogą się przekonywać o stanie i prowadzeniu szkół publicznych i prywatnych przez osobiste spostrzeżenia; wnioski oparte na podstawie tych spostrzeżeń należy piśmiennie przedkładać Jeneralnemu Gubernatorstwu wojskowemu. O ile członkom tym nie powierzono obowiązku wykonywania nadzoru szkolnego ze strony właściwej Komendy, to mają się ograniczyć do przedkładania tych wniosków. Nie wolno im natomiast dawać kierownikom szkół, nauczycielom i ordanom nadzorczym żadnych wskazówek, któreby mogły mieć pozór zarządzeń urzędowych.

§ 10.

Członkowie Rady Szkolnej Gubernialnej mają zachować jak najściślejszą tajemnicę co do przebiegu obrad. Zachowanie tego obowiązku przyrzekają przy wstąpieniu przez podanie ręki Przewodniczącemu.

§ 11.

Jenerał-Gubernator wojskowy może poszczególnych członków usunąć od sprawowania ich czynności, albo rozwiązać całą Radę Szkolną Gubernialną.

§ 12.

Jenerał-Gubernator wojskowy tworzy na wniosek Rady Szkolnej Gubernialnej z dwu lub trzech członków **Wydział** Rady Szkolnej Gubernialnej. Przewodniczącym Wydziału jest Naczelnik oddziału szkolnego Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego. W skład Wydziału wchodzi od wypadku do wypadku wyznaczony jeszcze jeden urzędnik Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego. Wydział ma współdziałać w przygotowywaniu spraw, które mają być podane pod obrady Rady Szkolnej Gubernialnej.

Wydział ma być zwoływany przez Naczelnika oddziału szkolnego Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego przynajmniej raz na miesiąc.

Członkom Wydziału nie należą się w § 8. wymienione koszta podróży i dyety.

§ 13.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

C. i k. Jenerał-Gubernator wojskowy:
KAKOL KUK, w. r.
zbrojmistrz polny.

266.

Reskrypt c. i k. Naczelnej Komendy Armii z dnia 6-go czerwca 1916 r.

Towarzystwo „Polska Macierz Szkolna” w Polsce.

Aby poprzeć rozwój szkolnictwa w naszej polskiej okupacyi oraz zapewnić organom c. i k. Zarządu wojskowego, którym poruczono obowiązki władzy szkolnej, pomoc przy dalszej budowie szkolnictwa, byłoby nader pożądanem, aby w c. i k. obszarze okupacyjnym napowrót ożyła działalność zgnieconego przed laty przez rząd rosyjski Towarzystwa „Polska Macierz Szkolna” a to jako organizacyi wprawdzie z natury rzeczy od Warszawy i niemieckiego obszaru okupacyjnego niezawisłej, jednak z tamtejszym głównym zarządem w ścisłem porozumieniu pozostającej. Zarząd wojskowy zapewni też wszelkiego rodzaju poparcie filiom i kołom tego Towarzystwa oraz poszczególnym osobom i korporacyom, które jako członkowie do Towarzystwa należały i pomoże przy ponownem rozpoczęciu jej działalności. Zarząd będzie również — o ile to tylko jest możliwe — wpływać na zjednywanie nowych członków.

Poszczególne koła i grupy miejscowe w naszym terenie okupacyjnym będą możliwie najprędzej złączone w centralę w Lublinie, którąby kierowała całą działalnością Towarzystwa tak pod względem intelektualnym jak i gospodarczym.

Nie potrzeba zaznaczać, że cała działalność Towarzystwa „Polska Macierz Szkolna” w naszym obszarze okupacyjnym co do jednania członków, urzeczywistnienia celów Towarzystwa, zbierania datków, gospodarki majątkowej i t. d., podlega nadzorowi Zarządu wojskowego jako władzy nadzorującej stowarzyszenia. Nadzór ten nad centralą w Lublinie wykonywać będzie Jeneralne Gubernatorstwo wojskowe, a nad działalnością innych kół, albo grup miejscowych i poszczególnych członków Komendy obwodowe.

Nadzór szkolny i inne czynności, należące do zakresu władz szkolnych, wykonywać będzie tak jak dotąd po myśli rozporządzeń Naczelnego Komendanta armii z dnia 7-go marca 1915 r., L. 6 dz. rozp., z 17-go października 1915 r., L. 41 dz. rozp. i z 8-go marca 1916 r. L. 52 dz. rozp. c. i k. Zarząd wojskowy. Należy jednak powołać na zastępców do rad zawodowych przybocznych, mających się utworzyć przy każdej władzy szkolnej, w każdym razie oprócz zastępców Stowarzyszeń religijnych, nauczycielstwa, gmin i zdrowotności publicznej, także i członków Towarzystwa „Polska Macierz Szkolna”.

267.

Obwieszczenie c. i k. Jeneralnego Gubernatora wojskowego w Polsce z dnia 7-go sierpnia 1916 r.

Ogłaszanie obwieszczeń sądowych.

Na podstawie § 15. rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z dnia 9-go maja 1916 r., Dz. rozp. № 58, rozporządzam:

§ 1.

Obwieszczenia sądowe będą zamieszczone w osobnym dodatku do Dziennika rozporządzeń c. i k. Jenerał Gubernatorstwa. Każdy egzemplarz dodatku będzie bezpłatnie przesyłany tym sądom, których obwieszczenia w nim są zawarte (Art. 291, 292 ust. post. sąd.).

§ 2.

Opłata za jednorazowe zamieszczenie i za każde powtórzenie wynosi 4 korony. Sąd może złączyć kilka wypadków jednakich w jednem obwieszczeniu wspólnem. W takim razie zmniejsza się opłata na 2 korony od poszczególnej sprawy i za jednorazowe ogłoszenie.

Opłatę należy przesłać naprzód równocześnie z treścią ogłoszenia do drukarni c. i k. Jenerał Gubernatorstwa, wymieniając, ile razy obwieszczenie ma być zamieszczone. Zamieszczenie nastąpi dopiero po złożeniu opłaty. Jeżeli sąd odwoła wczas żądanie zamieszczenia, złożona kwota lub odpowiednia jej część zostanie zwrócona.

§ 3.

Obwieszczenie należy układać możliwie zwięźle.

Sądy pokoju przesyłają obwieszczenia za pośrednictwem przełożonego sądu obwodowego (trybunału). Ten zaś winien zbadać, czy postępowanie edyktalne może być wdrożone w myśl § 15. ust. 2, powołanego rozporządzenia, oraz treść obwieszczenia, które w miarę potrzeby należy skrócić i poprawić.

§ 4.

To rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

C. i k. Jenerał Gubernator wojskowy:
KAROL KUK, w. r.
zbrojmistrz polny.

268.

Obwieszczenie c. i k. Naczelnej Komendy Armii z dnia 8-go lipca 1916 r.

Przyjmowanie poleconych listów prywatnych.

I. Na podstawie § 11. rozp. Naczelnego Wodza armii z dnia 24-go lutego 1916 r. o służbie pocztowej i telegraficznej dozwala się począwszy od 15-go lipca 1916 r., wysyłania poleconych listów prywatnych w wewnętrznym obrocie pocztowym w c. i k. obszarze okupowanym w Polsce oraz w obrocie z Austryą, Węgrami, Bośnią i Hercegowiną tudzież c. i k. obszarem okupowanym w Serbii pod następującymi warunkami:

1. Do przyjmowania poleconych przesyłek listowych upoważnione są na razie w c. i k. obszarze okupowanym tylko etapowe urzędy pocztowe I klasy.

2. Wszystkie do obrotu dopuszczone rodzaje przesyłek listowych (listy, karty korespondencyjne, druki, próbki towarowe) z wyjątkiem gazet—wysyłanych za opłatą wedle zniżonej taryfy—mogą być wysłane jako polecone.

3. Polecone prywatne przesyłki listowe muszą być w obszarze okupowanym nadane na poczcie otwarte, z Monarchii natomiast do obszaru okupowanego mogą być nadane otwarte lub zamknięte.

4. Polecone przesyłki listowe podlegają ogólnym warunkom przesyłkowym, jakie obowiązują przy tego rodzaju zwyczajnych pocztowych przesyłkach listowych

5. Adres musi być napisany atramentem lub ołówkiem atramentowym, wydrukowany lub wybity maszyną do pisania.

Przesyłki polecone z adresem szyfrowanym są wykluczone.

6. Załączanie do przesyłek papierów wartościowych lub gotówki jest zabronione. Przesyłki, w których taka zawartość zostanie stwierdzoną, będą nadawcy zwrócone.

7. Pobrania pocztowe, doręczenia przez umyślnego posłańca, doręczenia do rąk własnych, recepisy zwrotne i poświadczenia odbioru, są na razie wykluczone.

8. Należytość za polecenie wynosi 25 hal. i musi być podobnie jak portoryum złożone przy nadaniu.

9. Polecone przesyłki w terenie okupowanym nie będą doręczane. Nadeszłe przesyłki polecone będą—o ile zorganizowano służbę dla doręczeń—awizowane przez wydanie poświadczenia odbioru adresatowi.—Należytość za awizo wynosi 4 h.

10. W razie zaginięcia poleconej przesyłki listowej, z wyjątkiem wypadku vis major, będzie nadawcy lub na jego żądanie adresatowi wypłacone odszkodowanie w kwocie do 50 Kor.

11. Termin do wnoszenia reklamacyi wynosi 6 miesięcy, licząc od dnia nadania przesyłki. Z upływem terminu gaśnie prawo do żądania odszkodowania.

II. Wysyłkę poleconych przesyłek listowych dopuszcza się równocześnie także w obrocie pomiędzy austro-węg. obszarem okupowanym w Polsce z jednej a Niemcami oraz Jenerał-Gubernatorstwem w Warszawie z drugiej strony, a mianowicie w ogólności w ogólności na zasadzie tych samych warunków jakie obowiązują w obszarze austro-węg. Monarchii.

Polecone te przesyłki listowe, muszą być jednak w obu kierunkach nadawane otwarte i zawierać jedynie wiadomości w języku niemieckim.

269.

Obwieszczenie c. i k. Naczelnej Komendy armii z dnia 19. lipca 1916.

Podjęcie ruchu pocztowego pomiędzy Hollandyą i Szwecyą.

Na podstawie § 5. ust. 2 rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z dnia 24-go lutego 1916 r. o służbie pocztowej i telegraficznej podejmuje się ruch pocztowy pomiędzy c. i k. obszarem okupowanym w Polsce z jednej strony, a Hollandyą tudzież Królestwem Szwedzkiem z drugiej strony, pod następującymi warunkami:

1. Do przesyłki dopuszczone są tylko zwykłe listy, zwykłe karty korespondencyjne i próbki towarowe.

2. Przesyłki nadane w obrębie obszaru okupowanego do powyższych krajów, muszą zawierać dokładny adres oraz miejsce zamieszkania nadawcy.

3. Karty korespondencyjne nie mogą zawierać żadnych wiadomości wojskowej natury i mogą być pisane w języku niemieckim, francuskim i polskim. — Używanie innego pisma jak niemieckiego i łacińskiego, a więc pisma szyfrowanego, kryptografii, stenografii lub stenotypii, jest wzbronione.

4. Przesyłki polecone, żądanie doręczenia przez umyślnego posłańca i kupony na odpowiedź są niedopuszczalne.

5. W obrębie Jenerał-Gubernatorstwa wojskowego wolno nadawać listy otwarte i będzie się je otwarte dalej przesyłało.

6. Przesyłki należy w obszarze okupowanym nadawać opłacone.

7. Opłaty przesyłkowe są te same jak w obrocie pomiędzy austro-węg. Monarchią a wspomnianymi krajami.

Opłaty te wynoszą przeto:

a) za listy do 20 g. 25 hal., za każde następne 20 g. 15 hal.;

b) za karty korespondencyjne 10 hal.;

c) za próbki towarowe (najwyższa waga 350 g.) za każde 50 g. 5 hal., najmniej jednak 10 hal.

270.

Obwieszczenie c. i k. Naczelnej Komendy armii z dnia 7-go sierpnia 1916 r.

Przesyłka gazet po zniżonej taryfie.

W myśl § 12. punkt 3 ustęp 2 rozporządzenia Naczelnego Wodza armii, z dnia 24 lutego 1916 r. o ruchu pocztowym i telegraficznym, można udzielić pozwolenia na przesyłanie gazet (czasopis) wychodzących w c. i k. obszarach okupowanych za opłatą należytości według zniżonej taryfy gazetowej:

Przytem obowiązują następujące warunki:

1. O pozwolenie winne przedsiębiorstwa gazetowe wnieść ostemplowaną prośbę do c. i k. Naczelnej Komendy armii, za pośrednictwem właściwego etapowego urzędu pocztowego. Udzielone już pozwolenia pozostają nadal ważne.

2. Zniżona taryfa gazetowa odnosi się jedynie do przesyłki gazet przez przedsiębiorstwa gazetowe do prenumeratorów w c. i k. obszarze okupowanym w Polsce, Serbii, Czarnogórze, Austryi i Węgrzech, tudzież Bośni i Hercegowinie, jak również w c. i k. Armii w polu.

3. Gazety winne przedsiębiorstwa gazetowe wkładać w opaskę i zaopatrywać je w dokładny adres prenumeratorów. Ponadto należy gazety w ten sposób do przesyłki przygotowywać i uporządkowane nadawać, aby wszystkie do odbioru przez jeden i ten sam urząd pocztowy przeznaczone egzemplarze tworzyły jeden pakiet objęty jedną opaską główną, zaopatrzoną w nazwę dotyczącego urzędu pocztowego.

4. Należytość gazetowa wynosi 2 hal. za jeden egzemplarz gazety kilka razy w tygodniu wychodzącej bez względu na wagę, jak również za każdy

egzemplarz gazety wprawdzie rzadziej ale najmniej 2 razy w miesiącu wychodzącej aż do 250 g. wagi. Jeżeli waga jednego numeru tak wychodzącej gazety 250 g. przewyższa, lub też gazeta rzadziej aniżeli 2 razy w miesiącu wychodzi, to wówczas należytość wynosi 2 hal. za każde 100 g. każdego pojedynczego egzemplarza. Nadwyżkę ponad 100 g. liczy się za pełne 100 g. Gazety wychodzące rzadziej jak raz na kwartał, podlegają opłacie jak zwykłe druki. Za opłatą należytości gazetowej, można przesyłać jedynie dzienniki, ważące najwyżej 500 g. (waga każdego pojedynczego numeru).

5. Opłatę pocztową za gazety, uiszcza się za pomocą pocztowych znaczków gazetowych po 2, 6, 10 i 20 hal. za sztukę, które wydano specyalnie dla obszaru c. i k. poczty polowej

6. Znaczków gazetowych po 6, 10 i 20 hal. należy używać do uiszczenia przepisanej opłaty gazetowej głównie wtedy, gdy jedną przesyłką objęto więcej egzemplarzy.

7. Znaczków gazetowych do opłaty gazet wolno używać jedynie tylko redakcyom gazet, w żadnym zaś wypadku osobom prywatnym, a c. i k. etapowe urzędy pocztowe mogą znaczki gazetowe do tego celu wydawać za gotówkę administracyom gazet. Najmniejsza ilość jaką się sprzedaje, wynosi 100 sztuk. Administracye gazet mogą pocztowe znaczki gazetowe nabywać tylko we właściwym c. i k. etapowym urzędzie pocztowym.

271.

Obwieszczenie c. i k. Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego w Polsce z dnia 7-go sierpnia 1916 r.

Nadużywanie sygnału bezpieczeństwa w pociągach c. i k. kolei wojskowej północnej.

Na rozkaz c. i k. Naczelnej Komendy armii, Eb, № 13541 z dnia 19-go lipca 1916 r.

Komenda c. i k. Kolei wojskowej północnej została upoważniona do natychmiastowego ściągnięcia z każdego podróżnego używającego bez potrzeby sygnału bezpieczeństwa kary w kwocie 20 koron, nie wykluczając przez to zastosowania ustawy karnej lub policyjnych zarządzeń karnych.

Kary te będą ściągane na rzecz c. i k. Kolei wojskowej.

272.

Rozporządzenie c. k. Gen. Gub. Wojsk. E. V. № 80326 z 7. września 1919.

Obrót makiem.

Na podstawie § 4 i 5 Rozp. Naczelnego Wodza Armii z dnia 11. lipca 1916 r., Nr. 61 (Dz. Rozp. c. i k. zarz. Wojsk. w Polsce cz. XXIII rozporządzam:

§ 1. Zajęcie:

Zajmuje się wszystek mak bez względu na to, czy pochodzi z własnego, czy też z przydzielonego na wiosnę przez Komendy obwodowe nasienia.

§ 2. Wszelki obrót makiem jest wzbroniony.

§ 3. Objęcie:

Mak zostanie zakupionym przez osoby opatrzone w tym celu legitymacyami wydanemi przez Centralę dla zbytu płodów rolnych przy Gen. Gub. Wojsk. i producenci zobowiązani są do sprzedaży wszystkiego swego maku po cenach ustanowionych w § 4. — Maku na zasiew nie wolno zatrzymywać.

§ 4. Cena objęcia:

Cena objęcia wynosi K 145—za 100 kg. loco kolej, względnie stacya wodna.

§ 5. Przepisy karne:

Przekroczenia tego rozporządzenia będą karane przez Komendy obwodowe według § 10 wyż wymienionego rozp. względnie co do zakazu wywozu według § 7 rozp. № 47 z 15. grudnia 1915.

§ 6. Interesa zawarte wbrew zakazowi, skuteczność wsteczna:

Przepisy § 11 i 12 wyż wymienionego rozporządzenia odnoszą się także z odpowiedniemi zmianami do maku.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

273.

Rozporządzenie c. i k. Jenerał-Gubernatorstwa Wojskowego w Polsce z dn. 18. sierpnia 1916 F. № 55095/16, dotyczące uregulowania zużycia zboża i wyrobów młynarskich.

W myśl rozporządzenia Naczelnego Wodza Armii z dnia 11. czerwca 1916 dz. rozp. c. i k. Zarządu wojskowego w Polsce № 61 i w uzupełnieniu zarządzenia c. i k. Gubernii № W. A. 51483/16 zarządza się celem uregulowania zużycia zboża i wyrobów młynarskich oraz aprowizacyi ludności co następuje:

§ 1. Jako maksymalną ilość zboża, która użytą być może przez ludność, wyznacza się:

a) Dla producentów, ich rodzin, domowników i czeladzi 400 gramów*) (1 funt rosyjski) zboża na dzień i głowę.

b) Dla nieproducentów 250 gramów (5/8 funta ros.—20 łutów) zboża na dzień i głowę.

c) C. i k. Gubernia zastrzega sobie prawo wydania na wniosek odnośnych c. i k. Komend norm wyjątkowych dla zakładów leczniczych i dobroczynnych, dla ciężko pracujących robotników i t. d.

d) Na wyżywienie inwentarza można użyć najwyżej 1 kg. owsa i 1 kg. jęczmienia na konia lub buhaja rozpłodowego.

§ 2. Zaopatrzenie ludności w zboże i uregulowanie zużycia zboża i wyrobów młynarskich do aprowizacyi powierza się powiatowym względnie miejskim komitetom ratunkowym.

Komitety te odpowiadają za należyte przeprowadzenie aprowizacyi. Mają się one postarać o dostateczne środki pieniężne, potrzebne do zakupna zboża, i odpowiednie magazyny do przechowania tegoż. Zaznacza się, że zapasy, zakupione przez Komitety ratunkowe, nie mogą być przechowywane razem z zapasami Zarządu wojskowego.

*) **UWAGA.** 400 gramów należy uważać jako ilość **maksymalną.** Wobec niewystarczającej ilości zboża Komenda obwodowa jest zmuszoną zniżyć tę ilość maksymalną zboża na dzień i głowę.

§ 3. Zboże potrzebne do aprowizacyi nabywać będzie:

a) Dla ludności, mieszkającej w wielkich miastach i ogniskach przemysłowych, a mianowicie w miastach: Dąbrowie, Kielcach, Lublinie, Nowo-radomsku, Piotrkowie i Radomiu i w ogniskach przemysłowych w powiatach: Dąbrowa, Olkusz, Końsk i Opatów, Zarząd wojskowy, który z wyznaczonego kontyngentu dostarczy odpowiedniej ilości zboża Komitetowi ratunkowemu do rozdziału.

b) Dla ludności miasteczek i miejsc targowych nabywać będzie zboże Komitet ratunkowy (aprowizacyjny), któremu Komenda obwodowa na wniosek powiatowej Rady rolniczej wyznaczy z ekskontyngentu odpowiednią ilość zboża i nakaże producentom oddanie tegoż.

Odbiór tych ilości zboża następować będzie z reguły u producenta po cenach unormowanych w § 8—11 rozporządzenia № W. A. 51483/16.

Producenci obowiązani są oddać w stosownym czasie odpowiednią ilość zboża, wyznaczoną przez Komendę na cele aprowizacyi; odmowa sprzedaży tego zboża podlega tym samym karom, co i niedostarczenie kontyngentu dla Zarządu wojskowego.

Komenda ma wspierać Komitet ratunkowy (aprowizacyjny) przy nabyciu zboża przeznaczonego do aprowizacyi i w razie potrzeby użyczyć mu swej egzekutywy.

c) Ludność nie rolnicza, mieszkająca na wsi, nabywać będzie zboże wprost u producentów na podstawie upoważnienia do kupna, wydanego przez komitet ratunkowy.

Ludności nie rolniczej zabronionem jest nabywanie i przechowywanie zapasów zboża na dłuższy przeciąg czasu niż na dwa miesiące.

Większe zapasy zboża znalezione u ludzi, nie będących producentami, zostaną skonfiskowane.

§ 4. **Przepisy, dotyczące mlewu dla konsumpcyi prywatnej.**

Wymielać wolno wyłącznie następujące rodzaje mąki:

Mąka żytnia normalna (80 % mąki, 16 % otrąb, 4 % na rozkurz).

Mąka żytnia razowa (96 % mąki, 4 % na rozkurz).

Mąka pszenna normalna (80 % mąki, 16 % otrąb, 4 % na rozkurz).

Mąka pszenna wyborowa lub grysik pszenny (1 wyciąg 15 %).

Mąka pszenna chlebowa (II wyciąg 65 %).

Mąka pszenna razowa (96 % i 4 % na rozkurz).

Mąka jęczmienna normalna (70 %).

Krupy lub kasza jęczmienna (68 %).

Młynom wolno przyjmować do mielenia tylko zboże, należące do Komitetu lub do ludności wiejskiej i przemielać je na mąkę jednego z powyżej przepisanych typów.

Jako wynagrodzenie za mielenie młynarze mogą policzać najwyżej 2 K. za zmielenie 100 kg. zboża na mąkę razową względnie 3 K. za zmielenie na mąkę innego typu. O ile zakupno zboża powierzonem zostanie przez Komitet młynowi, może mu być zatem przyznanem jeszcze osobne wynagrodzenie w kwocie 50 halerzy od 100 kg.

Każdy młynarz obowiązany jest prowadzić dokładną księgę, zawierającą wykaz właścicieli zboża przyjętego do zmielenia, rodzaj i ilość tegoż, oraz rodzaj i ilość mąki uzyskanej z tego zboża.

Komenda uprawnioną jest do czasowego zamknięcia młynów, które nie zachowują powyższych przepisów.

§ 5. **Ceny mąki.**

Jako cenę podstawową za 100 kg. mąki loco młyn bez worka ustanawia się:

za mąkę żytnią normalną (80 %) .	K 39.—
„ „ żytnią razową (96 %) .	„ 35.—
„ „ pszenną normalną (80 %) .	„ 45.50
„ „ pszenną wyborową (15 % I wyciąg) lub grysik pszenny .	„ 80.—
za mąkę pszenną chlebową (65 % II wyciąg) . . .	„ 38.—
za mąkę pszenną razową (96 %) .	„ 40.—
„ „ jęczmienną normalną (70 %)	„ 44.—
„ krupy lub kaszę jęczmienną (68 %)	„ 46.—
„ otręby mieszane . . .	„ 18.—

Do obliczenia powyższych cen przyjęte zostało wynagrodzenie za mielenie w kwocie 2 Koron przy mące razowej, 3 Korony przy innych rodzajach mąki, oraz dodatek manipulacyjny w kwocie 50 h. od 100 kg. zboża.

Ceny te podwyższają się o rzeczywiste koszta transportu, powstałe z przewiezienia zboża z miejsca produkcyi do młyna i przewiezienia mąki z młyna do miejsca zużycia tejże. Jako wynagrodzenia za transport liczyć należy 10 h. za 1 klm. i 100 kg zboża lub mąki, przy złych warunkach komunikacyjnych wyjątkowo 15 h.

Prócz tego może doliczać Komitet ratunkowy (aprowizacyjny) do ceny tytułem kosztów ogólnych co najwyżej:

2 K 50 h od 100 kg mąki, względnie

2 K od 100 kg zboża

1 K od 100 kg otrąb.

W tych kosztach ogólnych mieści się już należytość za wypożyczenie worka.

Zarobek przy drobnej sprzedaży może wynosić najwyżej 2 h na funcie (5 h na kilogramie).

§ 6. **Rozdział wyrobów młynarskich,**

względnie ziarna dla koni, mają Komitety ratunkowe (aprowizacyjne) przeprowadzić zasadniczo na podstawie wykazów (kart na chleb, mąkę, ziarno na paszę). Komitety winny prowadzić dokładne listy, zawierające wykazy oddanych kart, oraz dokładną rachunkowość. Księgi rachunkowe muszą być na żądanie władz przedłożone tymże do kontroli.

§ 7. **Wyrób chleba.**

Celem zaoszczędzenia zapasów należy przy wyrobie chleba używać 10 % domieszki mąki pszennej, ziemniaków lub mączki ziemniaczanej. Przy obliczaniu ceny chleba należy przyjąć za podstawę, iż ze 100 części mąki uzyskuje się 140 części chleba, przyczem należy uwzględnić przyjęty w danej okolicy zarobek piekarza.

§ 8. Ceny mąki ustanowione w § 5, oraz ceny ustanowione dla sprzedaży mąki i chleba, obliczone na ich podstawie, obowiązują do 30 listopada. Komitet ratunkowy (aprowizacyjny) winien przedłożyć Komendzie obwodowej do zatwierdzenia wykaz cen mąki i chleba, zestawiony na podstawie przepisów niniejszego rozporządzenia a to zarówno dla sprzedaży w większych ilościach (sklepom i piekarzom) jak dla sprzedaży detalicznej. Ten wykaz cen musi być umieszczony w każdym sklepie sprzedającym mąkę lub chleb i Komitet winien

dopilnować surowego przestrzegania cen przepisanych tym wykazem. Wobec nierównych kosztów transportu mogą być ceny mąki i chleba w różnych miejscach tego samego powiatu różne.

§ 9. **Spożytkowanie otrąb.**

Komitet ratunkowy (aprowizacyjny) dysponuje otrębami, uzyskanemi przy zmieleniu zboża przeznaczonego na aprowizacyę z uwzględnieniem w pierwszym rzędzie dostarczających zboże do aprowizacyi. Otręby te winien sprzedawać jako paszę dla inwentarza, będącego własnością ludności, którą Komitet ma zaopatrywać, albo też rolnikom danego powiatu.

274.

Regulamin, dla obrotu nasionami koniczyny i roślin strączkowych.

Rozp. c. i k. Gen. Gub. Woj. z dnia 17. sierpnia 1916 Nr. 56517.

W myśl rozporządzenia Naczelnego Wodza Armii z dnia 11/6. 1916 (dziennik rozp. c. i k. Zarządu wojskowego w Polsce Nr. 61) zarządzam co następuje:

§ 1. **Zajęcie.**

Nasiona koniczyny czerwonej i białej, seradeli, łubinu, wyki, bobiku i peluszki, pochodzące ze zbioru 1916 roku, oraz wszelkie pozostałe resztki zeszłorocznych zapasów tych nasion zajmuje się na rzecz Zarządu wojskowego.

§ 2. **Skutki zajęcia.**

Następstwem zajęcia jest, że przeróbka, zużytkowanie na żywność i karmę jako też i sprzedaż względnie kupno zajętych płodów bez pozwolenia komendy są zabronione. Interesa zawarte wbrew temu zakazowi są nieważne równie jak i umowy zawarte przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia (§ 11 i 12 wyżej powołanego rozporządzenia).

§ 3. **Zajęciu nie podlega** nasienie potrzebne producentowi do siewu. Producentowi wolno ponadto spaść we własnem gospodarstwie połowę wyprodukowanego bobiku.

§ 4. **Celem uregulowania sposobu i czasu odbioru** oraz oznaczenia cen wydanem zostanie w stosownym czasie osobne rozporządzenie.

§ 5. **Postanowienia karne.**

Przekroczenia niniejszego rozporządzenia względnie przepisów wydanych na podstawie tegoż karane będą przez Komendę obwodową grzywną do 5000 K lub aresztem do 6 miesięcy, o ile czyn ten nie podlega surowszej karze. Obok kary aresztu nałożyć można grzywnę do wysokości 3000 K.

§ 6. **Termin wejścia w życie.**

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

275.

Obwieszczenie o zajęciu wszystkich gatunków futer i skór z sierścią (wełną, włosem), wyprawionych i niewyprawionych, konfekcyonowanych i niekonfekcyonowanych (z wyjątkiem szlachetnych skór futrzanych).

Na podstawie rozporządzenia c. i k. Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego w Lublinie, l. J. 14.488 zarządza się jak następuje:

1. Wszystkie gatunki futer i skór z sierścią, (włosem lub wełną), wyprawione i niewyprawione, konfekcyonowane i niekonfekcyonowane — z wyjątkiem szlachetnych skór futrzanych — obojętnie czy takowe u kupców, kuśnierzy, garbarzy, rzeźników, przechowców (w zastawie), u osób prywatnych — z wyjątkiem takich, które osoba odnośna dla osobistego użytku posiada — lub u kogokolwiek w obrębie całego c. i k. Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego znajdują się lub znajdować się będą, zajmuje się niniejszem i będą takowe dla potrzeb c. i k. wojskowego zarządu użyte.

2. Wszystkie osoby, które wyż wymienione gatunki futer i skór posiadają lub przechowują, obowiązane są natychmiast po ogłoszeniu niniejszego obwieszczenia takowe we właściwej c. i k. Komendzie obwodowej pisemnie zgłosić.

W zgłoszeniu muszą być wyraźnie podane rodzaj i ilość powyższych gatunków futer i skór,

jako też i miejsce, gdzie się takowe znajdują. Właściciel (posiadacz) winien zgłoszenie własnoręcznie i czytelnie podpisać. Każdy przybytek w zapasach winno się zgłosić natychmiast a najpóźniej do dni trzech.

3. Zakazuje się i karane będzie każde nieprawdziwe zgłoszenie, każda wolna sprzedaż, przeniesienie na inne miejsce, ukrycie i każde pozbycie się w jakikolwiek sposób. Nie wolno też kupcom, kuśnierzom i garbarzom takich futer i skór kupować.

Przekroczenia przeciwko postanowieniom niniejszego obwieszczenia karane będą grzywnami do 2000 koron lub karą aresztu do 6 miesięcy. Taksamo karany będzie każdy, kto zaniecha doniesienia c. i k. Komendzie Obwodowej o zapasach niezgłoszonych lub o osobach, które nie dopełniły obowiązku zgłoszenia. Nie zgłoszone zapasy zostaną nadto skonfiskowane. Każdy, kto doniesie o zapasach zatajonych, otrzyma wynagrodzenie w wysokości 5% wartości szacunkowej całego zapasu. Wynagrodzenie to otrzymać mogą atoli tylko osoby cywilne.

4. Ceny, które za zajęte towary płacone będą przez c. i k. Jeneralne Gubernatorstwo wojskowe, zawczasu ustanowione i ogłoszone.

276.

Obwieszczenie, dotyczące zajęcia łoju i kości.

Na podstawie rozporządzenia Głównodowodzącego armią M. V. № 10433/P z dnia 13. lutego 1916 postanowiło c. i k. Wojskowe Jenerał-Gubernatorstwo reskryptem z dnia 14. sierpnia 1916 W. A. № 57083, że

1. Wszystek łój surowy i topiony, oraz wszelkie kości i tłuszcz kostny z rzeźni prywatnych, oleina, stearyna i klej skórny zajmuje się na rzecz c. i k. Zarządu wojskowego; zabrania się przeto wszelkiego obrotu powyższymi artykułami.

Zajęcie odnosi się tak do wszelkich istniejących zapasów jak i do wszystkich zapasów łoju i kości, które w przyszłości zostaną uzyskane.

2. Tak łój i tłuszcz kostny, jak i kości odbiorą osoby zaopatrzone w tym celu w odpowiednie legitymacye przez Wydział gospodarczy przy c. i k. Jeneralnem Gubernatorstwie wojskowem.

Ceny za odebrane towary będą następujące:

za łój topiony . .	K	5.—	za	1 kg
„ „ surowy . .	„	2.50	„	„ „
„ „ wykrawany i tłuszcz przyjelitowy .	„	1.50	„	„ „
za tłuszcz kostny . .	„	4.—	„	„ „
„ oleinę . . .	„	5.50	„	„ „
„ stearynę . . .	„	8.—	„	„ „
„ kości . . .	„	15.—	„	100 „
„ klej skórny . .	„	30.—	„	„ „

3. Zapasy tłuszczów, znajdujące się w fabrykach mydła i garbarniach, podlegają również zajęciu; potrzebne do prowadzenia przedsiębiorstwa ilości tłuszczów będą w przyszłości tym fabrykom przydzielone przez Jeneralne Gubernatorstwo.

4. Wszelkie zapasy wyżej wymienionych artykułów należy w ciągu **8 dni, licząc od dnia obwieszczenia tego rozporządzenia, zgłosić w Komendzie obwodowej** w komercyalnym Referacie.

5. Przekroczenia tego rozporządzenia będą karane przez Komendę obwodową grzywną do 2000 koron lub aresztem do 6 miesięcy, o ile czyn nie podpada pod surowsze przepisy karne.

Nie zgłoszone ilości ulegną konfiskacie na rzecz Zarządu wojskowego.

Niniejsze rozporządzenie nabiera mocy obowiązującej z chwilą ogłoszenia.

277.

a.)

Rozporządzenie c. i k. Jenerał-Gubernatorstwa wojskowego z dnia 31. lipca 1916 N. № 51473/16.

Zasiłki dla rodzin polskich robotników cywilnych.

C. i k. Główna Komenda Armii rozporządzeniem z 23. maja 1916 Op. № 58505 zarządziła, że członkom rodzin robotników cywilnych, powołanych z Królestwa Polskiego do robót przy 1, 2 i 4 armii, ma być od dnia 1. maja b. r. wypłacany zasiłek 40 halerzy na głowę dziennie dla tych mieszkających we wspólności rodzinnej, któ-

rzy liczą ponad 5 lat życia, 20 halerzy zaś dla tych członków rodziny, którzy nie ukończyli 5 lat życia.

Ogólna kwota zasiłku dla wszystkich członków rodziny, we wspólności familijnej mieszkających, nie może przenosić miesięcznej kwoty 30 koron.

Warunkiem otrzymania zasiłku jest w każdym wypadku udowodnione ubóstwo, spowodowane brakiem utrzymania i zajęcie utrzymującego rodzinę przy jednym z oddziałów robotniczych wyżej wymienionych armii.

Prawo żądania zasiłku ma być poświadczone przez właściwego wójta, pod jego osobistą odpowiedzialnością, a przez c. i k. Posterunek Żandarmeryi potwierdzone.

Niniejsze zarządzenie nie odnosi się do oddziałów cywilnych robotników, pracujących w obrębie Wojskowego Jenerał-Gubernatorstwa, a składających się z poddanych Królestwa Polskiego, gdyż w sprawie uregulowania tych oddziałów cywilnych są planowane zasadnicze zmiany, przyczem będzie także kwestya zaopatrzenia członków ich rodzin uregulowana.

Zawiadamiając o tem wszystkich, zwraca się uwagę, że c. i k. Wojskowe Jeneralne Gubernatorstwo w Lublinie stara się wszelkiemi siłami zmniejszyć konieczną niekiedy surowość przy zastosowaniu przymusu zestawiania oddziałów robotniczych, który to przymus aż do zaprowadzenia nowej organizacyi musi istnieć; z drugiej jednak strony, stanowczo liczy Gubernatorstwo, że w błąd wprowadzona ludność przestanie nareszcie wierzyć najniedorzeczniejszym bajkom, rozsiewanym w sprawie tworzenia oddziałów robotniczych (n. p. o użyciu ich do służby wojennej frontowej).

b.)

Rozporządzenie c. i k. Jen. Gub. Wojskowego N. № 100,148/16 z dnia 30. sierpnia 1916.

Zasiłki dla rodzin furmanów cywilnych.

W uzupełnieniu tutejszego rozporządzenia N. № 51473/16 z dnia 31. lipca 1916 zawiadamia się, że pod nazwą robotników cywilnych należy rozumieć także i furmanów cywilnych.

Zauważa się przytem, że w myśl rozp. Nacz. Komendy armii Op. № 78665 z 22. czerwca 1916 będą wypłacane zasiłki rodzinom furmanów cywilnych, pochodzących z obszaru Jen. Gub. Wojsk., a użytych przy którejkolwiek armii w polu.

278.

Obwieszczenie o przyjęciu mieszkańców kraju okupowanego do służby przy straży skarbowej.

Na podstawie rozporządzenia Jeneralnej Gubernii Wojskowej w Lublinie X Präs № 11741 z sierpnia 1916 mogą mieszkańcy kraju okupowanego dobrowolnie się zgłaszający być przyjęci do służby przy straży skarbowej po poprzedniem wyszkoleniu przy Komendzie Straży skarbowej w Lublinie.

Warunki przyjęcia prócz fizycznego uzdolnienia są następujące:

1) znajomość języka polskiego w słowie i piśmie; władający także językiem niemieckim mają pierwszeństwo.

2) odpowiednia inteligencya.

3) nieskazitelne życie.

4) wiek od 18 roku począwszy do 35 lat.

5) posiadanie ciepłej deki i bielizny.

Każdy w razie przyjęcia otrzyma z magazynu Jen. Gubernii wojskowej 1 płaszcz, 1 bluzę, 1 spodnie, 1 czapkę i 1 parę butów. Dalsze utrzymanie ubrania ma każdy pokrywać ze swej płacy.

Małoletni muszą wykazać się zezwoleniem ojca iub opiekuna potwierdzonem przez urząd gminny.

Każdy przyjęty otrzyma wynagrodzenie po 5 K. dziennie od dnia zgłoszenia do służby przy Komendzie Straży skarbowej w Lublinie, a wynagrodzenie to będzie wypłacane co 5 dni z góry.

Komenda Straży skarbowej postara się również o należyte umieszczenie, a prawdopodobnie także o zdrowy i tani wikt, za który każdy będzie musiał płacić ze swego otrzymywanego wynagrodzenia. Zauważa się, że kandydaci ci na czas dobrowolnie przyjętego zobowiązania

podlegają władzy wojskowej i złożyć muszą uroczyste przyrzeczenie.

Opieszałość w służbie i zaniedbywanie się, niewłaściwe lub zbrodnicze działanie pociągnie za sobą prócz wydalenia ze służby także kary wedle wojskowej ustawy karnej. Chcący do tej służby wstąpić, mają zgłosić się w Oddziele skarbowym c. i k. Komendy obwodowej w Kielcach do 1. listopada 1916.

279.

Sprawy sądowe.

a) Organizacya postępowania przy zastosowaniu do miast instrukcyi z d. 7/19. czerwca 1868.

Pobór do wojska, przesiedlenie się pojedynczych członków rodzin z przyczyn natury ekonomicznej lub politycznej, brak możności powrotu lub nawet wzajemnego porozumienia się stworzyły na terytoryach zajętych przez wojska austro-węgierskie — gdzie opieka nad dziećmi, pozbawionemi naturalnej ochrony rodzicielskiej, powierzoną jest prawie wyłącznie prywatnej inicyatywie, — kwestyę sierocą.

Tworzenie rad familijnych na wniosek rodziny i pozostawienie tychże w sprawach opieki tylko samym sobie nie jest w stanie odpowiedzieć już potrzebom chwili.

Rozbicie i rozprószenie poszczególnych członków rodzin, obniżenie intensywności uczuć altruistycznych grozi bowiem w takim razie niebezpieczeństwem, iż wiele jednostek zupełnie jeszcze nieodpornych i nie przystosowanych do walki o byt pośród utrudnionych warunków zostanie bez żadnej pomocy. Aby temu zaradzić, gdy wprowadzenie zasadniczych zmian ustawodawczych jest nie na czasie, postanowiono przy rozszerzeniu zakresu instrukcyi z 7/19. czerwca 1868 na wszystkie warstwy ludności otworzyć intensywniejszy nadzór nad instytucyami o charakterze prywatnym, mającemi za zadanie zajęcie się losem dzieci potrzebujących opieki, oraz przenieść inicyatywę tworzenia takich instytucyi także na organa publiczne.

Wobec tego, iż okoliczności natury społeczno-politycznej, powodujące wydanie powyższej instrukcyi jedynie dla gmin wiejskich odpadły, zastosowanie jej także do miast nie mieści w sobie żadnych zasadniczych inowacyi, jakkolwiek z powodu pewnego skomplikowania życia w miastach, w przeciwstawieniu do wsi, nasuwa ono w wykonaniu pewne techniczne trudności.

Organizacya postępowania.

Celem urzeczywistnienia wyżej przedstawionych celów zaleca się następujące postępowanie sądowe:

a) Akty i rejestra.

Przedewszystkiem należy uporządkować we wszystkich sądach pokoju (poprzednio także sądach gminnych) znajdujące się tam akta pupilarne, sprawy załatwione wyłączyć, z pozostałych zaś uzupełnić lub też założyć na nowo księgę sierocą i spis imienny.

Nowe księgi sieroce mogą być założone według dołączonych wzorów. Zauważa się jednak przy tem, że sądy pokoju i gminne były i poprzednio obowiązane do prowadzenia ksiąg sierocych.

Powyższe stare księgi sieroce, o ile nadają się do użytku, należy zużytkować.

Powyższą kwestyę należy rozwiązać od wypadku do wypadku możliwie praktycznie wedle stanu aktów i rejestrów, będących do dyspozycyi, celem uniknięcia zbędnego obciążania kancelaryi przez odpisywanie i zakładanie na nowo.

Dla każdego okręgu sądowego należy prowadzić jedną księgę sierocą wedle roczników.

Należy jednak wpisywać do niej także dzieci nieślubne i bez majątku, czego dotąd prawdopodobnie nie czyniono.

Powyższe, oraz inne wypadki opieki, co do których zachodzi brak aktów, mają być wyśledzone drogą zapytania ławników, sołtysów, proboszczów i innych mężów zaufania.

Każdy wypadek należy spisać jako informacyę wedle dołączonego formularza.

Notatka powyższa zastępuje tymczasem akt opiekuńczy i służy za podstawę wciągnięcia do księgi sierocej.

b) Doniesienia prowadzących metryki.

Każdy prowadzący metryki jest obowiązanym przesyłać sądowi pokoju miejscowo-właściwemu następujące wykazy:

1. wykaz wypadków śmierci, **jednakowoż tylko takich,** gdzie pozostały albo nieletnie dzieci zmarłego, albo też inni nieletni spadkobiercy. Jeżeli prowadzący metryki nie zna stosunków rodzinnych, winien się poinformować o nich przy sposobności zaciągania wypadku śmierci do metryki;

2. wykaz urodzin nieślubnych.

Przy przesyłaniu powyższych wykazów należy używać formularzy 1. do zamieszczania informacyi.

c) Opracowanie w sądzie.

W sądzie praca przeprowadzoną ma być w sposób następujący:

Ławnicy (każdy w swoim rejonie), albo też organy kancelaryjne sądów pokoju mają spisać każdy wypadek na arkuszu informacyjnym (wzór 1.), zapytać pozostałych przy życiu (matkę dziecka nieślubnego) i wypełnić kwestyonaryusz.

O ile możności należy równocześnie zwołać przy tej sposobności radę familijną i ustanowić opiekę. Rada, której znanym jest stan majątkowy, może zaraz powziąć uchwałę co do przyjęcia spadku, zarządu majątkiem i t. p., chociaż niema jeszcze inwentarza.

Następnie należy zarządzić sporządzenie inwentarza przez przełożonego gminy.

Wedle art. 1 instr. jest przełożony gminy obowiązanym, przedsięwziąć spis inwentarza także bez zlecenia i przedłożyć odnośny akt właściwemu sądowi.

Przełożony gminy dowiaduje się często jako pierwsza osoba urzędowa o wypadkach śmierci w gminie, nadto są mu znane stosunki majątkowe wielu mieszkańców, znajduje się więc on w możności natychmiastowego wkroczenia, jeszcze przed tem, nim sędzia pokoju zawiadomionym zostanie przez prowadzącego metryki.

Nietylko naczelnicy gmin, ale i inne organy, jak ławnicy, sołtysi, sędziowie pokoju obowiązani są donosić właściwemu sądowi pokoju o wyż wymienionych wypadkach, celem możliwie szybkiego ustanowienia opieki nad małoletnimi i uregulowania wedle potrzeby stosunków osobistych (alimentacya dziecka nieślubnego).

(W Kielcach otworzoną zostanie celem udzielania informacyi i spełniania czynności wójta i rozwiązywania praktycznych potrzeb małoletnich, (udzielanie im zajęcia, zapomóg, umożliwianie kształcenia się) osobna rada sieroca, złożona z poinformowanych osobistości miejscowych z różnych warstw społecznych).

b) Utworzenie i zarys działalności Komisyi opieki publicznej dla miasta Kielc.

Przyczyny, które spowodowały rozszerzenie zastosowania przepisów instrukcyi z 7/19. czerwca 1868 do ludności miejskiej, stworzyły również wobec odmiennych warunków życia w mieście w przeciwstawieniu do wsi, uniemożliwiających prezydentowi należyte spełnienie nałożonych nań przez instrukcyę obowiązków, konieczność zorganizowania instytucyi, któraby zdolną była zastąpić go w tem z pożytkiem.

Zadanie to dość trudne ze względu na warunki, które posiadać musi taka instytucya, by odpowiedzieć swemu celowi, rozwiązano w sposób następujący:

Ze względu na konieczność zrozumienia ze strony powstać mającego organu, 1. stosunków miejscowych, 2. możność i sposobność stykania się z jak najszerszemi warstwami ludności 3. w końcu zaś znajomości jak największej ilości mieszkańców miasta i ich potrzeb, stworzono przy Magistracie miasta Kielc, Komisyę opieki publicznej.

Komisya ta złożoną będzie z 36 wybitnych obywateli miasta, którzy przyjęli na siebie obowiązek bezinteresownego wspierania prezydyum dla dobra ogółu.

Komisya rozpada się na dwie sekcye:

1. Na sekcyę informacyjno-dobroczynnościową.

2. Radę opiekuńczą.

W skład sekcyi informacyjno-dobroczynnościowej wchodzą wszyscy członkowie komisyi w liczbie 36 z Prezydentem miasta jako przewodniczącym z urzędu na czele, oraz z jednym urzędnikiem magistratu przez prezydenta wyznaczonym, jako stałym referentem dla spraw sekcyi.

Wszyscy członkowie i przewodniczący spełniają swe funkcye bezpłatnie. Stałemu referentowi może być wyznaczonem przez Magistrat wynagrodzenie.

Drogą wyboru przez członków komisyi może być również ustanowionym zastępca przewodniczącego.

Sekcya informacyjno-dobryczynnościowa załatwiać będzie przez swych delegatów wszystkie czynności o charakterze informacyjnym do których obowiązanym jest wójt gminy w myśl instrukcyi z 7/19. czerwca 1868 w następujący sposób:

Celem uzyskania materyału faktycznego i utrzymania stałej ewidencyi tegoż, miasto podzielonem zostanie na 24 rewirów z których każdy przydzielonym będzie jednemu członkowi sekcyi. Odnosnie do przydzielonego mu rewiru obowiązanym jest opiekujący się nim członek, przez osobiste szczegółowe zbadanie stosunków dotyczących opieki (drogą wypytania właścicieli, zarządców lub dozorców domów, zbadanie wykazów śmierci, lub wejście w osobistą styczność i wypytanie mieszkańców swego okręgu) stwierdzić istniejące wypadki zachodzącej potrzeby opieki i przy pomocy starannie wypełnionego kwestyonaryusza (Wzór 1) donieść o nich za pośrednictwem referenta sekcyi właściwemu sądowi.

W razie zachodzących w myśl instrukcyi warunków lub nagłej potrzeby zabezpieczenia majątku małoletniego, ma referent sekcyi w zastępstwie prezydenta przedsięwziąść potrzebne ku temu czynności, poczem odsyła akta sądowi opiekuńczemu.

Na sekcyjnych posiedzeniach załatwionemi będą kwestye doraźnego przyjścia z pomocą małoletnim lub zaradzenia wadliwościom opieki spostrzeżonym w toku zbierania powyższych informacyi przez członków komisyi.

Rada opiekuńcza składa się z sześciu wydziałów a) czterech wydziałów dla ludności chrześcijańskiej po 6-ciu członków chrześcijan w każdym i b) dwóch wydziałów dla ludności żydowskiej po 6 ciu członków religii mojżeszowej.

W skład Rady opiekuńczej wchodzić będzie 36 członków komisyi w dwuch grupach po ad a 24, ad b. 12.

Przewodniczącym i referentem obu grup rady jest każdoczesny sędzia pokoju.

Rada opiekuńcza załatwiać będzie wszystkie czynności rady familijnej przewidziane w prawie cywilnem odnośnie do dzieci nieślubnych (art. 486 p. c.), dzieci nieposiadających żadnego majątku (art. 40--46 instr. z 7/19. czerwca 1868) na sesyach zwoływanych przez przewodniczącego w miarę napływu spraw wymagających załatwienia.

Wzór 2.

Księga sieroca.

Roczna liczba bieżąca	Nazwisko i imiona, wiek i miejsce pobytu pupilów (nieślubnego pochodzenia)	Imię i nazwisko rodziców oraz ich miejsce zamieszkania († = zmarł.)	UWAGA

280.

Utworzenie etapowego Urzędu pocztowego II. klasy w Suchedniowie.

W dniu 5. września 1916 otwarto w Suchedniowie etapowy Urząd pocztowy II. klasy.

281.

OBWIESZCZENIE
o cenach
ORYENTACYJNYCH i MAKSYMALNYCH,

ustanowionych na czas od 15. września 1916 przez c. i k. Komendę obwodową na cały obwód Kielecki.

Ogłoszone ceny mają znaczenie tylko jako CENY ORYENTACYJNE i tworzą ostateczną granicę cen, do wysokości których towary powinno się sprzedawać, to znaczy, ceny oryentacyjne służą kupującej publiczności jako skala, według której sądzić można, czy żądane ceny są słuszne. Nieuzasadnione przekroczenie cen oryentacyjnych jest niedopuszczalne i będzie karane w myśl niniejszego rozporządzenia. Urzędownie ustanowione CENY MAKSYMALNE, które w rubryce „Uwaga“ jako takie wyraźnie są oznaczone, nie mogą pod żadnym pozorem być przekraczane, i przekroczenie tych cen stanowi samo przez się czyn karygodny bez względu na poniesione koszta zakupu towaru i t. p.

TOWAR	Cena maksymalna towarów, uznana przez Komendę Obwodową za wystarczającą										Uwaga
	HANDEL HURTOWY					HANDEL DETALICZNY					
	Jednostka miary	K	h	Rb.	k.	Jednostka miary	K	h	Rb.	k.	
Mięso, wędlina, tłuszcze i kiełbasy:											
Wołowina z kośćmi	1 pud	56	—	20	36	1 funt	1	60	—	58	
Wołowina bez kości	„	—	—	—	—	„	1	70	—	62	
Polędwica	„	—	—	—	—	„	1	90	—	69	
Cielęcina	„	48	—	17	46	„	1	40	—	51	
Baranina	„	36	—	13	10	„	1	—	—	36½	
Wieprzowina	„	80	—	29	09	„	2	20	—	80	
Wędzonka	„	110	—	40	—	„	3	—	1	09	
Słonina	„	110	—	40	—	„	2	90	1	05½	
Sadło	„	100	—	36	36	„	2	80	1	02	
Słonina wędzona	„	125	—	45	45	„	3	50	1	27	
Szmalec	„	125	—	45	45	„	3	50	1	27	
Kiełbasa zwyczajna	„	—	—	—	—	„	2	50	—	91	
„ krakowska	„	—	—	—	—	„	2	80	1	02	
Salceson	„	—	—	—	—	„	2	60	—	94½	
Szynka	„	—	—	—	—	„	3	60	1	31	
Rozmaitość	„	—	—	—	—	„	3	—	1	09	
Kiełbasa pasztetowa	„	—	—	—	—	„	2	60	—	94½	
Drób i ryby:											
Gęś żywa						1 szt. do	6	50	2	36	
Indyk żywy						1 szt. do	15	—	5	45½	
Kaczka żywa						1 szt. do	4	—	1	46	

TOWAR	Cena maksymalna towarów, uznana przez Komendę Obwodową za wystarczającą										Uwaga
	HANDEL HURTOWY					HANDEL DETALICZNY					
	Jednostka miary	K	h	Rb.	k.	Jednostka miary	K	h	Rb.	k.	
Kura						1 szt. do	2	50	—	91	
Karpie	1 pud	45	—	16	36	1 funt	1	80	—	65½	
Szczupaki	„	50	—	18	18	„	1	90	—	69	
Produkty mączne, łupinowe i chleb:											
Mąka pszenna do gotow. (80%)	1 pud	9	60	3	49	1 funt	—	26	—	10	Maksymalna cena monopolowa
Mąka żytnia . . .	„	8	44	3	07	„	—	23	—	08½	Maksymalna cena monopolowa
Mąka kartoflana . . .	„	12	50	4	55	„	—	34	—	12½	Maksymalna cena monopolowa
Kasza pszenna . . .	„	10	—	3	64	„	—	27	—	10	Maksymalna cena monopolowa
Krupy jęczmienne duże .	„	12	—	4	37	„	—	35	—	13	
„ „ średnie .	„	12	80	4	65½	„	—	37	—	13½	
Proso	„	8	50	3	09	„	—	24	—	09	
Chleb żytni						„	—	21	—	07½	Cena maksymalna
„ mieszany . . .						„	—	25	—	09	Cena maksymalna
Owoce strączkowe:											
Groch cały	1 pud	20	60	7	49	1 funt	—	60	—	22	
Fasola	„	17	—	6	18	„	—	50	—	18½	
Bób	„	17	—	6	18	„	—	50	—	18½	
Mleko, nabiał i jaja:											
Mleko niezb. (przyn. 3% tłuszczu)	1 wiadro	4	—	1	46	1 litr	—	34	—	12½	
„ zbierane . . .	„	2	80	1	02	„	—	24	—	09	
Ser krowi	—	—	—	—	—	1 funt	—	46	—	16½	
Masło stołowe : . .	—	—	—	—	—	„	2	50	—	91	
Masło kuchenne . . .	—	—	—	—	—	„	2	30	—	84	
Jaja świeże	—	—	—	—	—	1 sztuka	— —	10 08	— —	03½ 03	w handlu u producenta
Towary kolonialne:											
Kawa surowa . . .						1 funt	5	50	2	—	
„ palona . . .						„	6	50	2	36½	
Cukier rafinowany . .						„	—	80	—	29	Maksym. cena mon.
„ nierafinowany . .						„	—	76	—	28	Maksym. cena mon.
Herbata						„	8	—	2	91	
Kakao						„	6	—	2	18	
Czekolada zwykła . .						„	6	—	2	18	
Sól stołowa biała . .						„	—	12	—	04½	Cena maksymalna
Pieprz cały						„	7	—	2	54½	
Pieprz mielony . . .						„	7	50	2	73	
Kminek						„	1	50	—	54½	
Ocet	1 wiadro	8	50	3	09	1 litr	—	80	—	29	
Esencya octowa 80% . .						„	7	—	2	54½	

TOWAR	Cena maksymalna towarów, uznana przez Komendę Obwodową za wystarczającą										Uwaga
	HANDEL HURTOWY					HANDEL DETALICZNY					
	Jednostka miary	K	h	Rb.	k.	Jednostka miary	K	h	Rb.	k.	
Jarzyny:											
Ziemniaki	1 pud	1	50	—	54½	1 funt	—	05	—	02	
Kapusta	1 kopa	8	—	2	90	1 główka	—	14	—	05	
Kapusta kwaszona	1 pud	11	—	4	—	1 funt	—	35	—	13½	
Włoska kapusta		—	—	—	—	1 główka	—	10	—	04	
Marchew	„	4	—	1	45½	1 wiązka	—	06	—	02½	
Buraki	„	4	—	1	45½	1 sztuka	—	03	—	01	
Cebula	„	10	—	3	63½	1 funt	—	30	—	11	
Czosnek						„	2	50	—	91	
Chrzan						„	—	25	—	09	
Pietruszka						„	—	10	—	04	
Szczaw						„	—	10	—	04	
Sałata						1 główka	—	05	—	02	
Rzodkiew						1 wiązka	—	06	—	02	
Grzyby						1 funt	—	30	—	11	
Ogórki	1 kopa	2	—	—	73	1 sztuka	—	04	—	01½	
Fasola szparagowa						1 funt	—	30	—	11	
Rajskie jabłka						„	—	20	—	07½	
Owoce i konserwy owocowe:											
Śliwki	1 pud	5	—	1	82½	1 funt	—	15	—	05½	
Śliwki suszone						„	—	80	—	29	
Powidła						„	1	30	—	47½	
Pomarańcze						1 sztuka	—	30	—	11	
Cytryny						„	—	14	—	05	
Jabłka	1 pud	5	—	1	82½	1 funt	—	15	—	05½	
Gruszki	„	6	50	2	36	„	—	20	—	07½	
Napoje:											
Wino stołowe		—	—	—	—	1 litr	3	—	1	09	
Piwo	1 wiadro	7	50	2	73½	„	—	80	—	29	
Wódka	„	68	—	24	72½	„	6	50	2	36	
Rum	„	74	—	26	91	„	7	—	2	54½	
Woda sodowa						„	—	20	—	07½	
Bydło na rzeź:											
Woły	1 pud	40	—	14	55						
Byki	„	38	—	13	81½						
Krowy	„	36	—	13	10						
Młode bydło	„	32	—	11	63½						
Cielęta	„	26	—	9	50						
Świnie	„	58	—	21	09						
Owce	„	22	—	8	—						
Pasze:											
Siano prasowane	1 pud	1	32	—	48						Cena maksymalna
„ nieprasowane	„	1	16	—	42½						Cena maksymalna
Słoma prasowana	„	—	85	—	31						Cena maksymalna

TOWAR	Cena maksymalna towarów, uznana przez Komendę Obwodową za wystarczającą — HANDEL HURTOWY					HANDEL DETALICZNY					Uwaga
	Jednostka miary	K	h	Rb.	k.	Jednostka miary	K	h	Rb.	k.	
„ nieprasowana . .	1 pud	—	68	—	24½						Cena maksymalna
„ długa . . .	„	1	—	—	36½						Cena maksymalna
Buraki pastewne . . .		—	—	—	—						
„ cukrowe . . .		—	—	—	—						
Otręby	„	2	25	—	82						Cena maksymalna
Zboże niezdatne na pożywienie, lecz zdatne na paszę według jakości do . .	„	4	10	1	49						Cena maksymalna
Makuchy		—	—	—	—						
Przedplony		—	—	—	—						
Słód na paszę . . .		—	—	—	—						
„ do przemysłu . . .	„	4	25	1	54½						Cena maksymalna
Wyka	„	5	—	1	82						Cena maksymalna
Marchew pastewna . .		—	—	—	—						
Groch pastewny	„	1	60	—	58						Cena maksymalna
Materyały opałowe, światło i do czyszczenia:											
Drzewo twarde . . .	1 sążeń	52	—	18	91	1 pud	—	50	—	18½	
„ miękkie . . .	„	46	--	16	72½	„	—	54	—	19½	
Węgiel kamienny . . .	„	4	50	1	64	„	—	80	—	29	
Koks	1 pud	1	10	—	40		—	—	—	—	
Nafta	„	7	80	2	84	1 funt	—	24	—	09	
Spirytus do palenia . .	1 wiadro	15	—	5	45½	1 litr	1	50	—	54½	
Zapałki 500 paczek po 10 pud.	1 skrzynka	190	—	69	09	1 pudełko	—	05	—	02	
Świece parafinowe . . .	1 pud	70	—	25	45	1 funt	1	90	—	69	
Mydło 30% tłuszczu . .	„	55	—	20	—	„	1	50	—	54½	
Mydło 40% tłuszczu . .	„	70	—	25	48	„	2	—	—	73	
Mydło 50% tłuszczu . .	„	85	—	30	91	„	2	50	—	91	
Soda krystaliczna . . .	„	6	50	2	36½	„	—	20	—	07½	
Proszek do prania . . .	„	33	50	12	18	„	1	—	—	36½	

Najsurowiej zabrania się wymagać zapłaty za towar wyraźnie w rosyjskiej monecie.

Kurs 1 rb. = 2 Kor. 75 h.

UWAGA! Kto żąda za produkty codziennego użytku całkiem nieuzasadnione ceny, chowa zapasy towarów, zataja lub wypiera się przechowywania tychże, czy też ucieka się do innych tym podobnych sposobów, które przyczyniają się do podwyższenia cen — będzie karany w myśl rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z dnia 15. września 1915 r. № 38 (Dz. Rozp. część IX) przez sąd karami pieniężnemi do 20.000 K lub aresztem do jednego roku, przyczem obok kary aresztu może być nałożona kara pieniężna aż do 20.000 K, tudzież może być orzeczona utrata przemysłowego uprawnienia i konfiskata towarów.

282.

Wykaz osób zasądzonych przez Sąd Wojskowy przy c. i k. Komendzie obwodowej w Kielcach za podbijanie cen.

Liczba bieżąca	Nazwisko i imię	Data wyroku	Rodzaj i wysokość kary
1.	Wacław Rudczyński z Kielc	4./8. 1916.	800 Koron ewent. 80 dni aresztu
2.	Szlama Cymerman z Kielc	23./6. 1916.	2000 Koron ewent. 3 miesiące aresztu
3.	Chana Gotfryd z Kielc	17./7. 1916.	1000 Koron ewent. 3 miesiące aresztu
4.	Szamsza Strossberg z Kielc	7./8. 1916.	1500 Koron ewent. 150 dni aresztu
5.	Jehuda Saurampf z Dąbrowy i Josek Kohn z Kielc	17./8. 1916.	1300 Koron ewent. 4 miesiące więzienia
6.	Hersz Müntz z Kielc	10./7 1916.	700 Koron ewent. 70 dni aresztu
7.	Icek Naworski z Daleszyc	23./8. 1916.	500 Koron ewent. 3 miesiące aresztu

283.

Obwieszczenie dotyczące handlu skórami.

Na mocy rozkazu Wojsk. Jen. Gub. R. S. № 82278 zabroniony jest przewóz skór wszelkiego rodzaju z okręgu do okręgu jak również i przywóz z zagranicy, niezależnie czy skóry te są zdatne lub nie dla użytku wojskowego. Skórami temi rozporządza wyłącznie Centrala dla surowych materyałów (Rohstoffzentrale) przy Wojskowem Jenerał-Gubernatorstwie.

O uzyskanie pozwolenia na przewóz lub przywóz należy starać się piśmiennie w Centrali Materyałów surowych przy Wojskowem Jenerał-Gubernatorstwie w Lublinie.

C. i k. Komendant obwodu

KOSTELLEZKY m. p.

pułkownik.

Druk. ST. SWIĘCKI, KIELCE.

Wzór 1.

WYWIAD

o stosunkach rodzinnych.

Nazwisko rodzinne		
Imiona małoletnich, ich wiek, (lub data urodzenia) zatrudnienie lub sposób wychowania i miejsce pobytu (nieśl. = nieślubnego pochodzenia)		
Imię i nazwisko, zatrudnienie, stan (wdowiec, wdowa, powtórnie zaślubiony) miejsce pobytu († nie żyje).	ojca	
	matki	
Imię i nazwisko, zatrudnienie, miejsce pobytu oraz stopień pokrewieństwa (powinowactwa) najbliższych męskich krewnych i powinowatych dzieci (np. dziadów, braci, szwagrów, wujów i t. p.) po stronie.	ojczystej	
	macierzystej	
Czy żyje która z babek dzieci? Jej imię i nazwisko stan (wdowa, zamężna) i miejsce pobytu?		

Kto zajmuje się wychowaniem dzieci?	
Czy małoletnim przypadł majątek i po kim? Z czego się składa (ogólnikowo) i kto nim zarządza?	
Czy spisano inwentarz lub przedsięwzięto inne środki ochronne (np. złożenie gotówki do kasy)?	
Czy dla małoletnich ustanowiono już opiekę? Kiedy i w którym sądzie? Kto jest opiekunem?	
W miarę potrzebv, uwagi spisującego wywiad.	